# ΚΥΠΡΙΟΣ

ΕΤΟΣ Ζ'.—ΑΡΙΘ. 353 ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ (ΚΥΠΡΟΥ) 27 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1907


## Ο ΛΟΓΟΣ
## ΤΗΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΕΞΟΧΟΤΗΤΟΣ

Τοὺς ἔχοντας ὁπωσδήποτε πεῖραν τῆς καταστάσεως τοῦ τόπου τοὺς συμβουλεύομεν μετὰ σταθερότητος νὰ ῥίψωσιν ἔν βλέμμα πρὸς τὴν σταδιοδρομίαν τῶν τελευταίων τριάκοντα ἐτῶν, ἀπὸ ἔτους δὲν ἱκανοποίησεν οὐδὲ ὁ 24 λόγος τοῦ Ἀρμοστοῦ τῆς Νήσου, μὲ τὸν ὁποῖον ἡ Ἐξοχότης του ἐκήρυξε τὴν ἔναρξιν τῆς Νομοθετικῆς Συνόδου τὴν προχθὲς Τρίτην, καὶ τὸν ὁποῖον βλέπει ὁ ἀναγνώστης εἰς τὸ φύλλον τοῦτο.

Ὀφείλομεν νὰ εἴμεθα εἰλικρινεῖς καὶ πρὸ πάντων ὅταν πρόκηται περὶ Κυβερνήσεως ἐνὸς τόπου ἀδικοπαθοῦντος. Ξεχωρίζομεν ὅλως διόλου τὸν σημερινὸν Ἀρμοστὴν ἀπὸ κάθε ἄλλον προηγούμενον. Βλέπομεν τώρα ἄνθρωπον πάσχοντα μὲ τὸν λαόν, τὸν ὁποῖον δοκιμάζει. Ἐργασθέντα νὰ βελτιώσῃ πραγματικῶς τὸν τόπον μὲ ὅλην τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν του καὶ ἐπιτυχόντα ἐν μέρει. Καὶ, ἂν μᾶς ἐπιτρέπεται νὰ εἴπωμεν θὰ εἴπωμεν ὅτι κατὰ τὴν προχθεσινὴν ἑλετὴν διεκρίναμεν ὅλα τὰ ἴχνη τῆς θλίψεως εἰς τὸ ἀπαγγελλόμενα τὸν Ἐναρκτήριον.

Δὲν ἐπιθυμοῦμεν νὰ μεταχειριζώμεθα βαρείας ἐκφράσεις. Ἀλλὰ μεθ' ὅλου τοῦ πόνου θ' ἀνακράξωμεν, ὅπερ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ ἀκόμη εἰς τὴν ἀγγλοκρατουμένην Κύπρον ἐκφράσεως ζήτημα ἐκπαιδεύσεως; **ἑνὸς** Μουσείου· ἐπάνω ἀληθοῦς ὑπὲρ τῆς Παιδείας· ζήτημα ἀρδεύσεως· γεωργίας· πολιτισμένης μισθοδοσίας μαρτύρων ὑπαλλήλων· λιμενικῶν εὐκολιῶν· ἐσωτερικῆς συγκοινωνίας.

Μὲ θωπείας καὶ ὑποκλίσεις—ὁμιλοῦμεν γενικώτατα— δὲν μετρᾶται ἡ βελτίωσις, ἡ ἀνύψωσις, ὁ πολιτισμός, ἡ πρόοδος. Καὶ ἄλλοτε ἐγράψαμεν ὅτι εἴμεθα ἐπικράτεια ὀπερίττας. Καὶ τώρα θλιβόμενοι τὸ ἐπαναλαμβάνομεν.

* *

Μία φράσις τοῦ Λόγου περικλείει τὸ πᾶν. Ἰδοὺ αὕτη: **«Πολλὴ θ' ἀπαιτηθῇ ὑπομονὴ καὶ πολλῆς μερίμνης καὶ ἐργασίας θὰ γένῃ χρεία, πρὶν ἡ Νῆσος δυνηθῇ ν' ἀναλάβῃ ὁλοσχερῶς ἐκ τῆς παρούσης αὐτῆς κρισίμου καταστάσεως.»**

Ὁ Προϋπολογισμὸς ἀναγγέλλεται σοφίστερον συντεταγμένος. Τὸ κονδύλιον τοῦ Δικονομικοῦ Τμήματος τριπλασιάζεται ὁλόκληρον ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῶν ἀντιπροσώπων. Ἀποφασίζονται ἐπὶ τέλους νὰ γίνουν διὰ τοῦ μόνου νομίμου μέσου—τῶν γενικῶν προσόδων—λιμενικαὶ βελτιώσεις ἐν Λάρνακι. Ὁμοίως ἡ ἐπέκτασις τοῦ σιδηροδρόμου. Ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ παραχώρησις κατασκευῆς σιδηροδρόμου εἰς ἰσπειρεῖας. Τροποποίησις τοῦ Δημαρχικοῦ νόμου. Ὄχι πολλὰ νέα νομοσχέδια. Πρόνοια δι' ἄφορα ἔτη πρώτην φορὰν σοφώτατα λαμβανομένη. Ἰδοὺ τὰ σημεῖα, τὰ ὁποῖα δήποτε εὐχάριστα καὶ τὰ . . . κάλλιον ἄργα παρὰ ποτέ.

Ὁ φόρος τῆς δεκάτης μᾶς μένει. Σοβαραὶ αἱ σκέψεις τῆς Κυβερνήσεως διὰ τοῦτο. Ἀλλ' ἐρωτῶμεν: Εἶναι προσβολὴ ἡ ὕπαρξις τοιούτου φόρου; Καὶ ἀπαντῶμεν: Τὸ μέγα αἴσχος τοῦ Φόρου τῆς Ὑποτελείας φέρει καὶ πολλὰ ἄλλα μαζί του.

Λυπηρότατον ὅτι δὲν ἠκούσαμεν ἄλλο «σπουδαιότερον» νομοθέτημα διὰ τὴν ἐφετεινὴν σύνοδον, διὰ τὴν ὁποίαν ὡς «τὸ σπουδαιότατον» ἐξηγγέλθη πολυθρύλλητόν τι μέτρον περὶ ἐπανεκτιμήσεως γαιῶν.

* *

Ἡ προτελευταία παράγραφος τοῦ Ἐναρκτηρίου Λόγου, ἀλλὰ καὶ πᾶσα φράσις, ὁ ἁπλοῦς καὶ ἀνεπιτήδευτος τρόπος δι' οὗ ἐξονυχίζεται ἡ κατάστασις, μᾶς παρηγορεῦσι μεγάλως Ἀλλ' ἐξ ἀρχῆς τὸ ἀντελήφθημεν καὶ τὸ ἐκηρύξαμεν: Ὁ δυστυχέστατος αὐτὸς τόπος ἔχει σήμερον ἀνάγκην Κυβερνήτην, ἔστω ἐπιβεβλημένον, συμπάσχοντα ὅμως, προσπαθοῦντα, ἀγωνιζόμενον εἰλικρινῶς. Νὰ μᾶς λυπηθῇ ὁ Θεὸς, πρὶν λήξῃ ἡ ἐξετία Του, νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἐντελῆ οἰκονομικήν μας ἀπολύτρωσιν, νὰ ἐπιτύχωμεν τὴν ἐλευθερίαν μας.

## Η ΤΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΕΝΑΡΞΕΩΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Ἡμέρα ἐαρινή. Ἥλιος λαμπρός. Φλεθεάμονες πολὺ περισσότεροι ἀπὸ πέρυσιν. Εἰς τὰς 2 ἀκριβῶς φθάνει ἡ Ἐξοχότης του, καὶ εἰς τὰς 2.20 τελειώνει ὁ Λόγος. Ἡ ἐξ αὐτοῦ ἐντύπωσις εἰς τοὺς βουλευτὰς ἀρίστη.

Ὁ Στρατηγὸς Βιδῶλφ μὲ ρετεγκότταν. Ἡ Λαιδη Κίγκ-Δάνιελ μὲ τὴν κομψοτάτην ἐν τῇ αἰθούσῃ ἐσυμφώνησεν, ὅτι πρώτην εἶναι κατάλευκον, καὶ ὡραιοτάτην ψάθαν μὲ ἄνθη μώβ. Ἡ δεσποινὶς Βιδῶλφ μὲ πράσινα βαθεῖα καὶ καπελο μαῦρο. Εἰς τὴν τελετὴν παρὼν καὶ ὁ Πρόξενος τῆς Γαλλίας κ. Ἰπώ.

Κατὰ τῶν δημοσιογράφων ῥίπτεται ἡ ἐκμηδενιστικὴ βόμβα ὅτι δὲν ἡτοιμάσθησαν ἀντίτυπα τοῦ Λόγου. Καὶ ὑποχρεοῦνται, ἐπὶ κινδύνῳ παραφροσύνης, ν' ἀντιγράψουν ἐντὸς δύο ὡρῶν 14 πυκνογραμμένας σελίδας.

Εἰς τὸν ἀντιθάλαμον ἡ Βιβλιοθήκη ηὐξημένη. Τὸ νέον ἁρμάριον περιέχει καὶ τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κρητικῆς Πολιτείας 1900—6, τὸ Μίλλεν τῶν Ἑλληνικῶν Δασῶν τοῦ κ. Σαμίου, τὸ Καταστατικὸν τῆς Φιλοδασικῆς Ἑνώσεως, καὶ ἄλλα.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Λόγου καὶ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ἀρμοστοῦ, τὴν Ἕδραν κατέλαβεν ὁ Ἀρχιγραμματεὺς καὶ τὸ Συμβούλιον ἀνέθεσεν εἰς Ἐπιτροπείαν, ἐκ τοῦ Ἀρχιγραμματέως, τοῦ Δ. τοῦ Κτηματολογίου, τῶν κ. κ. Θ. Θεοδότου, Κυριακίδου, Χατζηιωάννου, καὶ Σιεφκέτ μπέη ἵνα συντάξῃ σχέδιον Ἀντιφωνήσεως, οὗτινος ἡ συζήτησις ὡρίσθη ν' ἀρχίσῃ τὴν προσεχῆ Τετάρτην.

## ΑΙ ΕΣΠΕΡΙΔΕΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ

Πολὺ χαριτωμέναι ὑπῆρξαν τὴν Τετάρτην καὶ Πέμπτην αἱ δύο παρουσάσεις τῆς «Γκεϊσᾶ» καὶ ἰδίως ἡ δευτέρα, καθ' ἣν παρίστατο καὶ ἡ Αὐτοῦ Ἐξοχότης ὁ Ἀρμοστής. Ἡ κυρία Νίκολς, χαριτωμένη γιαπωνέζα, ἡ κυρία Τσάπλαιν, ἡ κυρία Μπέϐαν, οἱ κ. κ. Μπέυλυ, Κέηδ, Φρόστ, καὶ ὅλοι ἐν γένει οἱ ἄγγλοι ἐρασιτέχναι ἔπαιξαν ὡραιότατα καὶ ζωηρότατα, χειροκροτηθέντες μὲ ὅλην τὴν δρῖξιν ἀπὸ τὸ πλέον ἢ γεμᾶτο θέατρον. Ἡ παράστασις πρωτοφανὴς ἐν Λευκωσίᾳ καὶ ὑπὸ ἔποψιν πλούτου κοστουμιῶν. Ὅλα εἰς τὴν ἐντέλειαν. Εἰσπράξεις ὑπὲρ τῶν Νοσοκομείων τῆς Νήσου καθαραὶ 55 λίραι. Ἰδιαιτέρας μνείας ἀξίει ἡ Κυρία Τζώρτζ Σμιθ, ἡρωϊκῶς κρατήσασα τὸ πιᾶνο καθ' ὅλην τὴν παράστασιν, δικαίως χειροκροτηθεῖσα

## Η ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΔΙΚΗ

Τὴν Δευτέραν ἐξητάσθησαν μάρτυρές τινες καὶ τὴν Τρίτην ἔκλεισεν ἡ κατηγορία, τῆς ὁποίας οἱ μάρτυρες ἀνῆλθον περίπου εἰς 110, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπὶ ἐστιάσεων. Ἤρξατο ἡ ὑπεράσπισις, πρώτου καταθέσαντος ἐνορκως τοῦ κ. Θ. Θεοδότου ἐν σχέσει πρὸς τὴν μαρτυρίαν τοῦ Νικολάου Ἰωάννου, ἐκ Λαζανιᾶς, περὶ δωροδοκίας αὐτοῦ. Ὁ κ. Θεοδότου κατέθεσεν ὅτι οὔτε εἶδεν, οὔτε ὡμίλησε πρὸς τὸν Νικόλαν τοῦτον, καὶ ὅτι ἡ πρώτη φορὰ ποῦ τὸν εἶδεν ἦτο ὅτε προσῆλθε νὰ καταθέσῃ. Δὲν ἐγένετο ἀντεξέτασις τοῦ κ. Θεοδότου, καὶ ἡ δίκη ἀνεβλήθη διὰ τὴν 12/25 Φεβρουαρίου ἕνεκα τῶν Κακουργιοδικείων τῶν προσεχῶν δύο ἑβδομάδων ἐν Λευκωσίᾳ καὶ Κυρηνείᾳ.

Εἰς τὴν θέσιν Δικηγόρου τοῦ Στέμματος (750 λίρας ἐτησίως) ἀντὶ τοῦ μετατεθέντος κ. Ντέϐις διωρίσθη ὁ κ. J. A. S. **Bucknill**, μέλος τοῦ Κοινοβουλίου τοῦ Τρανσβάαλ καὶ Τμηματάρχης τῶν Ἐμπορικῶν διπλωμάτων, λαμβάνων μισθὸν 1800 λιρῶν ἐτησίως. Ἡ δυσαναλογία τῶν δύο μισθῶν εἶνε μεγάλη, ἀλλ' ὄχι μόνον ἐκεῖ τὰ τρόφιμα εἶνε ἀκριβώτερα ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν παραχώρησιν ὑπευθύνου Κυβερνήσεως οἱ ἄγγλοι ἀνώτεροι ὑπάλληλοι θ' ἀποτυρθῶσιν ἐκεῖθεν.

## ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ Μ. ΑΡΜΟΣΤΟΥ

### ΑΠΑΓΓΕΛΘΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

**Κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς Συνόδου, τῇ Τρίτῃ, 23/5 Φεβρουαρίου, 1907.**

**(ΤΟ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΚΕΙΜΕΝΟΝ.)**

ΕΝΤΙΜΟΙ ΚΥΡΙΟΙ ΝΟΜΟΘΕΤΑΙ,

Μεγάλην αἰσθάνομαι τέρψιν, χαιρετίζων σήμερον τὸ νέον Νομοθετικὸν Συμβούλιον, τὸ διορισθὲν καὶ ἐκλεγὲν μετὰ τὸ πέρας τῆς τελευταίας συνόδου. Καὶ ἐκεῖνα μὲν τῶν Ἐντίμων Μελῶν, ἅπερ εἶχον ἕδρας ἐν τῷ τελευταίῳ Συμβουλίῳ, χαιρετίζω ὡς παλαιοὺς φίλους καὶ συναδέλφους, τοῖς δὲ νεωστὶ ἐκλεγεῖσι Μέλεσι προσφέρω τὰ συγχαρητήριά μου ἐπὶ τῇ ὑπὸ τῶν ἐκλογέων ἀπονεμηθείσῃ αὐτοῖς ὑψηλῇ τιμῇ. Εἶμαι δὲ βέβαιος, ἐκ τῆς δύο συνόδων τοῦ τελευταίου Συμβουλίου πείρας μου, ὅτι ἡ νέα αὕτη δημήγυρις ἐργασθήσεται μετὰ θερμοῦ ζήλου ὑπὲρ τοῦ καλοῦ τῆς Κύπρου καὶ ὅτι ἡ Νῆσος ὠφεληθήσεται ἀπὸ τῶν μόχθων αὐτῆς.

### ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑΙ ΕΛΠΙΔΕΣ.

Χαίρω δυνάμενος, ἐν τῇ πρώτῃ πρὸς τὸ νέον Συμβούλιον Προσφωνήσει μου, νὰ εἴπω ὅτι ἡ οἰκονομικὴ θέσις τῆς χώρας βελτιοῦται καὶ ὅτι, κατ' ἐμὴν γνώμην, εἶναι νῦν, εἴπερ ποτὲ ἐν προσφόροις χρόνοις, ὑγιεστέρα καὶ μεστοτέρα εὐελπίδων ἐπαγγελιῶν. Σὺν τῇ προσδοκίᾳ δὲ παγίου παρὰ τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Θησαυροφυλακείου ἐπιχορηγήματος 50,000 λιρῶν, φαίνεται πιθανὸν ὅτι ἡ μὲν πίστις τῆς Νήσου ἀποκατασταθήσεται, ὁ δὲ λαὸς ἀπαλλαγήσεται τῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ καὶ ἡ γενικὴ πρόοδος καὶ ἀνάπτυξις διευκολυνθήσεται. Εἰλικρινῶς πιστεύω ὅτι, τῇ Θείᾳ Εὐλογίᾳ, ὑπάρχει νῦν λαμπρὸν τῇ Κύπρῳ μέλλον, ἀλλ' ὀφείλω νὰ ἐντυπώσω ἐν τῇ διανοίᾳ τοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ ἐνθάδε ἀντιπροσωπευομένου λαοῦ ὅτι πολλὴ ἀπαιτηθήσεται ὑπομονὴ καὶ πολλῆς μεριμνης καὶ ἐργασίας ἔσεται χρεία, πρὶν ἢ ἡ Νῆσος δυνηθῇ νὰ ἀναλάβῃ ὁλοσχερῶς ἐκ τῆς παρούσης αὐτῆς χρισίμου καταστάσεως. Αἱ ἱκανοποιητέαι ὑποχρεώσεις εἶνε ἐκτάκτως βαρεῖαι, τὸ δ' ἐπιχορήγημα ἀπαιτηθήσεται ὁλόκληρον καὶ δὲν πρέπει, ἀπέναντι τῶν δυσκολιῶν τῆς χώρας, νὰ διατιθῆται ἐλαφρῷ τῷ τρόπῳ.

### ΕΜΠΟΡΙΟΝ.

Ἡ ἐμπορία τῆς Νήσου διετηρήθη καλῶς κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος· ὅ τε ἀριθμὸς καὶ ἡ χωρητικότης τῶν ξένων πλοίων ἔδειξαν σημαντικὴν αὔξησιν καὶ τὸ ἀκτοπλοϊκὸν ἐμπόριον ἔδειξεν ἐπίσης ἀντίστοιχον βελτίωσιν. Ἡ δὲ Εἰσαγωγὴ καὶ ἡ Ἐξαγωγὴ παρουσίασαν ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ 1905, αὐξομένην ἀνάπτυξιν καὶ, αἱ τῶν τελωνειακῶν τελῶν καὶ τῶν ἐμμέσων φόρων καταστάσεις ὑπῆρξαν ἱκανοποιητικαί. Αἱ εἰς κεράτια, ὀπώρας, βάμβακα, βομβύκια, προβάτεια δέρματα, ἄχυρα καὶ γύψον συναλλαγαὶ ηὐξήθησαν μεγάλως, ἀλλ' ἡ ἐξαγωγὴ ζώων, δημητριακῶν καρπῶν, σταφίδων, οἴνου καὶ ἐπάγγελμα δὲν ὑπῆρξεν ἴσον ἐν τοῖς προηγουμένοις ἔτεσι μεγάλη. Ἡ συγκομιδὴ τῶν δημητριακῶν καρπῶν, ἐπεδείξατο καὶ πάλιν αὔξησιν ἐν σίτῳ, ἐτησίᾳ δὲ καὶ ἐν ὀρόβῳ, ἀλλ' αἱ αὐξήσεις αὗται ὑπερεκαλύφθησαν ὑπ' ἰσχυροτέρας συγκομιδῆς κριθῆς καὶ βρόμης.

### ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ.

Σχετικῶς πρὸς τὴν γενικὴν τοῦ λαοῦ τῆς Νήσου εὐημερίαν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς εὐάρεστον τὸ ὅτι αἱ ἐν τῇ Ἀποταμιευτικῇ Τραπέζῃ καταθέσεις ἐνήλθον ἀπὸ 2,446 λιρῶν κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1905 εἰς 4,025 λίρας κατὰ τὸ τελευταῖον τρίμηνον τοῦ 1906.

### ΥΨΩΣΙΣ ΤΙΜΩΝ.

Πληροφοροῦμαι ὅμως ὑπὸ τῶν Οἰκονομολογικῶν Συμβούλων μου ὅτι ἡ ἐν τῇ Νήσῳ εἰσροὴ κεφαλαίων συνεπιφέρει καὶ τινας οἰκονομικὰς καὶ οὐχὶ παντελῶς ἀποδεκτὰς συνθήκας· οὕτως ἡ ἀγορὰ τοῦ κέρδους ἐλαττοῦται, τὸ ἡμερομίσθιον καὶ αἱ δαπάναι τοῦ βίου αὐξάνονται καὶ, κατ' ἀκολουθίαν, ἐπέρχεται σταθερὰ τοῦ χρυσοῦ ὑπερτίμησις μετὰ τοῦ φυσικοῦ αὐτῆς οἰκονομικοῦ ἐπακολουθήματος, τῆς γενικῆς, δηλονότι, ὑψώσεως τῶν τιμῶν.

Ἡ ὕψωσις αὕτη τῶν τιμῶν ἦλθε λίαν προοδευτικῶς εἰς γνῶσίν μου διὰ τῶν παραπόνων πολλῶν ἐκ τῶν ἐν τῇ δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ ὑπαλλήλων περὶ τοῦ ὅτι οἱ μισθοὶ αὐτῶν δὲν τυγχάνουσι πλέον ἀνάλογοι πρὸς τὰς δαπάνας τοῦ βίου. Ἐμελέτησα τὸ πρᾶγμα τοῦτο μετὰ πλείστης προσοχῆς καὶ, καίτοι δὲν δύναμαι νὰ παραδεχθῶ ὅτι αἱ δαπάναι τοῦ βίου ἐν Κύπρῳ, εἶνε, καθόλου εἰπεῖν, ἀνώτεραι ἢ ἐν ἄλλαις χώραις, εἶμαι, ἐν τούτοις, ὑπόχρεως νὰ ἀνομολογήσω ὅτι οἱ λειτουργοὶ ἐκεῖνοι, ὧν οἱ μισθοὶ εἶνε ἐλάσσονος χιλιμάκος τῆς τῶν συνήθως ἐν τῇ Ἀποικιακῇ ὑπηρεσίᾳ ἀποτινομένων, δὲν ἀνταμείβονται ἐπαρκῶς ἐν ταῖς παρούσαις περιστάσεσι. Εἶνε δ' ἀτυχῶς πρόδηλον ὅτι αἱ πρόσοδοι τῆς Νήσου δὲν ἐπαρκοῦσι νῦν οὕτως, ὥστε νὰ ἐπιτρέψωσι γενικὴν τῶν δημοσίων μισθῶν αὔξησιν, ἀλλ' ἐν τῷ Προϋπολογισμῷ τοῦ ἐπὶ θύραις ἔτους θὰ ὑποβάλω τῇ ἡμετέρᾳ σκέψει μικράς τινας αὐξήσεις μισθῶν καὶ ἀνταμοιβῶν, οἵαι θέλουσιν, ἐν τινι μέτρῳ, παράσχει ἀνακούφισιν τοῖς νῦν σκληρῶς πιεζομένοις.

Ἐν σχέσει πρὸς τὸ παράπονον περὶ τοῦ ὅτι ὁ βίος ἓκατέστη λίαν δαπανηρός, δύναμαι νὰ εἴπω ὅτι ἡ προσοχή μου ἐπιστήθη εἰς ταραχήν τινα, ἐγερθεῖσαν ἕνεκα τῆς εἰς Αἴγυπτον ἐξαγωγῆς προβάτων, εἰς ἣν ἀπεδόθη τὸ ἐκρύθμως ὑψηλὸν τῆς τιμῆς τοῦ προβατείου κρέατος. Ἐξήτασα τὰς τελωνειακὰς καταστάσεις τῆς κατὰ τὸ ἔτος 1906 ἐξαγωγῆς προβάτων καὶ δὲν ηὗρον τὸν τούτων ἐξαχθέντα ἀριθμὸν ἀνώτερον τοῦ προηγουμένου ἔτους.

### ΥΓΕΙΑ — ΦΘΙΣΙΑΤΡΕΙΟΝ.

Ὁ Ἀρχίατρος μὲ πληροφορεῖ ὅτι κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἡ ὑγεία τῆς Νήσου ὑπῆρξε καλλίστη καὶ ὅτι, τῇ ἐξαιρέσει προσφάτων τινῶν κρουσμάτων εὐλογίας ἐν τῷ Διαμερίσματι Λευκωσίας, οὐδεμία λοιμώδης ἢ κολλητικὴ νόσος ἐνέσκηψε. Δὲν ὑπῆρξε δυνατὸν νὰ δημιουργηθῶσι τὰ τοσοῦτον εὐκτία τυγχάνοντα Φθισιατρεῖα, ὧν ἡ ἀνάγκη σθεναρῶς ἐπεδείχθη ὑπὸ τοῦ τελευταίου Συμβουλίου, ἀλλὰ τὸ ἀγροτικὸν ἰατρικὸν προσωπικὸν ἠὐξήθη καὶ κατὰ τῆς ἐξαπλώσεως τῆς ἐπιβούλου ἐκείνης νόσου ἐπιβάλλονται, κατὰ τὸ ἐνόν, βιαίως τὰ προφυλακτικὰ μέτρα.

### ΕΠΕΚΤΑΣΙΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΥ.

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐξηκολούθησεν ἡ ἐπὶ τὰ πρόσω στρῶσις τοῦ Σιδηροδρόμου καὶ νῦν τὴν μεταξὺ Ἀμμοχώστου καὶ Μόρφου χώραν διατρέχουσιν ἁμαξοστοιχίαι. Ἀσμένως δὲ παρετήρησα ὁριστικὴν βελτίωσιν ἐν τοῖς ἐσόδοις τῆς Γραμμῆς καὶ ὑπάρχει ἀποχρῶν λόγος νὰ ἐλπίζῃ τις, ὅτι, μετὰ σμικρᾶς τινος αὐξήσεως τοῦ κινητοῦ ὑλικοῦ, τὰ οἰκονομολογικὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐπιχειρήσεως ἔσονται ταχέως ἱκανοποιητικά. Ὁ σιδηρόδρομος τυγχάνει λίαν ἀρκούντως καλῆς ὑποστηρίξεως ἐκ μέρους τοῦ λαοῦ καὶ, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ βραχέος χρόνου, καθ' ὃν διετέλεσε λειτουργῶν, ἔχει ἤδη εὐδοκιμήσει ἐν σημαντικῷ μέτρῳ. Ἡ οἰκονομικὴ τῆς χώρας κατάστασις δὲν ἐπιτρέπει εἰσέτι νέαν τινὰ σιδηροδρομικὴν ἐπιχείρησιν, ἀλλ' ἡ αὐξανομένη ἐπιτυχία τῆς ὑπαρχούσης γραμμῆς ὑποθάλπει τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ πλείων ταύτης ἐπέκτασις δὲν εἶνη ἀνάγκη νὰ ἀναβληθῇ ἐπὶ πολὺν χρόνον.

Ὡς πρὸς τὸ θέμα τοῦτο ἔχω νὰ πληροφορήσω ὑμᾶς ὅτι Ψήφισμά τι τοῦ τελευταίου Συμβουλίου περὶ τῆς στρώσεως σιδηροδρόμου μεταξὺ Λάρνακος καὶ Λευκωσίας ὑπεβλήθη δεόντως ὑπ' ἐμοῦ τῇ σκέψει τῆς Κυβερνήσεως τῆς Α. Μεγαλειότητος καὶ ἔτι αὕτη μοὶ ἀνήγγειλεν ὅτι ἡ ἰδία τῆς ὑφ' ἑταιρείας κατασκευῆς οἱουδήποτε ἐν Κύπρῳ σιδηροδρόμου δὲν δύναται νὰ γίνηται ἀποδεκτή.

### ΑΠΟΤΥΧΙΑ ΑΡΤΕΣΙΑΝΟΥ.

Μετὰ λύπης πληροφορῶ ὑμᾶς ὅτι τὸ μάλα ποθητὸν ἀρτεσιανὸν ὕδωρ καλῆς ποιότητος δὲν εὑρέθη εἰσέτι. Ἡ διάτρησις, ἕνεκεν τῆς φύσεως τῶν στρωμάτων, δι' ὧν ἐνεπήχθη ὁ σωλήν, ἐξηκολουθήθη μετὰ μεγάλων δυσκολιῶν. Διετρήθησαν διάφορα ὑδροφόρα στρώματα καὶ ὕδωρ εὑρέθη ἐν ἀφθονίᾳ, ἀλλὰ τοῦτο εἶνε ἀτυχῶς ἁλμηρὸν καὶ ἐπηύξησεν ἁπλῶς, σημαντικῶς, τὰς δυσκολίας τοῦ ἔργου. Τῆς δὲ διατρήσεως ἐξικομένης σχεδὸν εἰς τὰ ὅρια, ὧν μέχρι δύνανται νὰ ἐμπηχθῶσιν οἱ σωλῆνες, γίνεται νῦν σκέψις ἂν δὲν εἶνε συνετὸν νὰ γίνηται δοκιμὴ ἀλλαχοῦ, ἐν τόπῳ, δηλονότι, ὅπου ἐλπίζεται νὰ εὑρεθῇ βράχος ἐν εὐλόγῳ βάθει.

### ΛΙΜΗΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Τὰ λιμενικὰ ἐν Ἀμμοχώστῳ ἔργα ἀπεπερατώθησαν καὶ παρεδόθησαν τῇ Κυβερνήσει ὑπὸ τῶν Συμβούλων Μηχανικῶν. Κατ' ἀκολουθίαν, ἡ ἐμπορία τοῦ λιμένος ἐκείνου βαίνει αὐξομένη.

### ΕΛΠΙΔΕΣ ΑΡΔΕΥΤΙΚΩΝ.

Τὰ ἀρδευτικὰ ἔργα ὑπῆρξαν κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος ἐπιτυχέστερα· ἠρδεύθησαν 1,673 πλέθρα καὶ τὸ ἀποταμιευθὲν ὕδωρ δὲν ἐχρησιμοποιήθη ὅλον. Οἱ δὲ πρόσφατοι πολλοὶ ὄμβροι κατεβίβασαν καὶ ἄλλα ὕδατα, ἅπασαι αἱ ὑδραποθῆκαι, τῇ ἐξαιρέσει μιᾶς, ἐπληρώ-

θησαν καὶ ἡ νῦν ἀποτεταμιευμένη ποσότης ὕδατος ἐπαρκεῖ εἰς πᾶσαν ἐν τῷ ἔαρι καὶ ἴσως καὶ ἐν τῷ φθινοπώρῳ ἀπαιτηθησομένην ἀρδευσιν.

## ΔΗΜΟΣΙΑΙ ΟΔΟΙ.

Ἡ μακρὰ τοῦ λήξαντος ἔτους ἀνομβρία, καθ' ἣν ἡ ὁδοποιΐα ἀπέβαινεν ἀδύνατος, καὶ ἡ διαδεχθεῖσα αὐτὴν αἰφνιδία καὶ ἐξαιρετικῶς πολλὴ ὄμβρησις προυξένησαν μεγάλην βλάβην εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ τὰς γεφύρας ἐν ἀπαξαπάσῃ τῇ Νήσῳ, Τὸ Τμῆμα τῶν Δημοσίων Ἔργων ἐπιχείρησε τὰς ἐπισκευὰς μετ' ἀξιεπαίνου δραστηριότητος, εὐτυχίᾳ δὲ δαπάνης ἐγένετο φειδὼ καὶ αἱ συγκοινωνίαι ἀποκατεστάθησαν ταχέως εἰς πρέπουσαν κατάστασιν. Ἄμεινον δὲ προσεπιλέγω ὅτι κατὰ τὸ ἔτος, πλὴν τῶν ἀναγκαίων διατηρήσεως καὶ ἐπισκευῶν, ἐκτίσθη ἐπὶ τῶν χωριτικῶν ὁδῶν μέγας ἀριθμὸς γεφυρῶν καὶ καμαρωτῶν ὑπογείων ὀχετῶν (γεφυρουδίων.)

## ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ.

Ἡ ἔκθεσις, ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ Ἀρχιαστυνόμου περὶ τῆς μέχρι τῆς 31 λήξαντος Δεκεμβρίου γενικῆς τοῦ ἐγκλήματος καταστάσεως, εἶνε ἱκανοποιητική, τὰ δὲ κατὰ τοῦ ἄτομου καὶ τῆς περιουσίας σοβαρὰ ἐγκλήματα δεικνύουσιν ἐν ἀπαξαπάσῃ τῇ Νήσῳ ἐλάττωσιν ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ προηγούμενον ἔτος.

## ΛΙΜΕΝΙΚΗ ΒΕΛΤΙΩΣΙΣ ΛΑΡΝΑΚΟΣ.

Ἡ κατεπείγουσα ἀνάγκη τῆς βελτιώσεως τῶν ἐν Λάρνακι ἀποβατικῶν εὐκολιῶν ἐξηκολούθησε νὰ ἐπασχολῇ τὴν ἐμὴν προσοχήν, ἐπίσκεψις δέ τις εἰς τὴν Νῆσον ὑπὸ μέλους τοῦ Ἐμπορικοῦ Οἴκου τῶν κυρίων Κούδ, Γιοῦ καὶ Μάθιους ἔσχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐπινόησιν νέου σχεδίου καὶ δὴ τοιούτου, οἷον ἔτυχε τῆς ἐγκρίσεως τῶν ἐν Λάρνακι Δημοτικῶν ἀρχῶν καὶ Ἐμπορικοῦ Σώματος. Τοῦ σχεδίου τούτου ἡ δαπάνη ὑπολογίζεται εἰς 21,500 λίρας, χαίρω δὲ δυνάμενος νὰ πληροφορήσω τὸ Συμβούλιον ὅτι ἔλαβον τὴν ἔγκρισιν τῆς Κυβερνήσεως τῆς Α. Μεγαλειότητος ἵνα, τῇ ὑμετέρᾳ συγκαταθέσει, προβῶ εἰς τὴν ἐπιτέλεσιν τοῦ ἔργου δαπάνῃ τῶν γενικῶν προσόδων.

## ΤΑΧΥΔΡ. ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ.

Ἡ ἐπανίδρυσις ταχυδρ. συγκοινωνίας μεταξὺ Κύπρου καὶ Αἰγύπτου ἑβδομαδιαίας συγκοινωνίας ἐπετελέσθη, πιστεύω δ' ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρείας Λεμεσοῦ παρεχομένη ὑπηρεσία δίδει γενικὴν ἱκανοποίησιν.

## ΑΙΜΗΝ ΠΑΦΟΥ.

Ἕνεκα τῆς μεγάλης πρὸς βελτίωσιν τοῦ λιμένος Πάφου ὑφισταμένης ἀνάγκης, ἐπιχειρήθησαν προκαταρκτικαὶ ἐργασίαι καὶ ἐξηκριβώθη ὅτι ὁ πρὸς ἄρσιν τῶν ὑπαρχόντων ἐμποδίων καὶ ἐξασφάλισιν ἀσφαλοῦς τῶν μικρῶν πλοίων προσδέσεως ἀναγκαίων καθαρισμὸς δύναται, ὁμοῦ μετὰ τῆς μηκύνσεως τῆς ἀποβάθρας, νὰ ἐκτελεσθῇ ἀντὶ δαπάνης, ὑπολογιζομένης εἰς 12,500 λίρας. Τὸ ἐν Λάρνακι ἐπιτελεστέον ἔργον ἔχει δικαίωμα προτεραιότητος ἐπὶ τῶν προσόδων τῆς Νήσου, ἀλλ' ἐλπίζω μετ' οὐ πολὺ νὰ δυνηθῶ νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν ὑμετέραν ἀρωγὴν πρὸς βελτίωσιν τοῦ μικροτέρου λιμένος.

## ΜΟΥΣΕΙΟΝ.

Ἡ ἀνέγερσις καταλλήλου Μουσείου, περιποιοῦντος τιμὴν τῇ Κύπρῳ καὶ ὄντος Ταμείου, προσφόρου καὶ ἐπαξίου τῶν ἐν τῇ Νήσῳ πολυτίμων καὶ μοναδικῶν ἀρχαιολογικῶν θησαυρῶν, ἐπησχόλησε τὴν σύντονον προσοχὴν τῆς Ἐπιτροπείας τοῦ Μουσείου. Ὑπεβλήθησαν καὶ ἐξητάσθησαν διάφορα σχέδια καὶ ἐλπίζω νὰ δυνηθῶ, κατὰ τὴν ἐπὶ θύραις σύνοδον, νὰ συμβουλεύσωμαι ὑμῖν ὑπὸ τὴν οἰκονομολογικὴν τοῦ πράγματος ἔποψιν.

## Ο ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Ὁ Προϋπολογισμὸς τοῦ προσεχοῦς οἰκονομολογικοῦ ἔτους θὰ ἀπαιτήσῃ ἰδιάζουσαν παρ' ὑμῶν προσοχήν. Συνετάχθη οὕτως, ὥστε νὰ δεικνύῃ, σαφέστερον, νομίζω, ἢ πρότερον, τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τῆς Νήσου, νὰ συμπεριλαμβάνῃ δὲ πᾶν κονδύλιον προσόδου καὶ δαπάνης, ὅπερ ἔδει νὰ διέρχηται ὑπὸ τὸν ἔλεγχον ὑμῶν. Προσεπάθησα, ἐφ' ὅσον εἶνε δυνατὸν, νὰ ἱκανοποιήσω τὰς δημοσίας ἀνάγκας, ὡς αὗται μοι ἐξετέθησαν ὑπὸ τῶν ὑμετέρων ἐν τῷ Ἐντίμῳ τούτῳ Συμβουλίῳ προκατόχων καὶ, ἂν δὲν ἠδυνήθην νὰ ἐκπληρώσω τὰς εὐχὰς αὐτῶν ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις, ἔπραξα ὅμως πᾶν ὅ,τι κάλλιον ἠδυνάμην διὰ τῶν ἐν τῇ ἐμῇ διαθέσει μέσων. Ὡς ἤδη ἐπληροφόρησα ὑμᾶς, τὸ ζήτημα τοῦ αὐξῆσαι μισθούς τινας τῶν Κυβερνητικῶν λειτουργῶν ἔτυχε πλήρους ὑπ' ἐμοῦ μελέτης, ἀποτελῶ δὲ νὰ συστήσω τῇ ὑμετέρᾳ ἐγκρίσει μικράς τινας αὐξήσεις πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν αὐξημένων τοῦ βίου δαπανῶν. Ἐν δὲ τῇ περιπτώσει τῆς δι' ἑνὸς καθ' ἡμέραν σελινίου μισθοδοτουμένης ἀστυνομίας δὲν μοι ὑπῆρξε δυνατὸν νὰ προτείνω γενικήν τινα αὔξησιν, ἀλλ' ἐποιησάμην πρόνοιαν, δι' ἧς πᾶς ὁ σῆμα καλῆς διαγωγῆς κατέχων θὰ δύνηται νὰ λαμβάνῃ καὶ τὸ τούτῳ συνδεδεμένον πρόσθετον χρηματικὸν ποσόν. Μέχρι τοῦδε ἡ περὶ τῆς ἐπὶ καλῇ διαγωγῇ δοτέας ἀμοιβῆς γενομένη πρόνοια ἦτο μόνον μερικὴ καὶ πολλοὶ τῶν τῆς ἀστυνομίας, κερδαίνοντες διὰ παραδειγματιαῆς διαγωγῆς τὸ ταύτης διακριτικὸν σημεῖον, δὲν εὕρισκον καὶ χρηματικὴν ἀμοιβὴν διαθέσιμον. Ἐὰν ἡ νῦν ἐν τῷ Προϋπολογισμῷ προτεινομένη πρόνοια τύχῃ τῆς ὑμετέρας ἐγκρίσεως, πᾶς τις τῶν ἐν τῇ ἀστυνομίᾳ ἀναδεικνύμενος ἄξιος τοῦ τῆς καλῆς διαγωγῆς διακριτικοῦ σημείου, θὰ λαμβάνῃ καὶ τὴν εἰς ἣν οὕτω θὰ δικαιῶται πρόσθετον πληρωμήν. Τοῦτο θέλει, προσθέσει περὶ τὰς 600 λίρας εἰς τὴν τῆς ἀστυνομίως μισθοφοράν, θέλει δέ, ἐλπίζω, χρησιμεύσει ὡς παρόρμησις τοῖς ἐν τῇ ἀστυνομίᾳ πρὸς παροχὴν ἱκανοποιήσεως ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῶν καθηκόντων αὐτῶν.

## Η ΠΑΙΔΕΙΑ

Διακαῶς ἐπόθησα νὰ ἐκπληρώσω τὰς εὐχὰς τοῦ λαοῦ, ὡς αὗται μοι παρεστάθησαν ἐν τῷ τελευταίῳ Συμβουλίῳ, καὶ νὰ αὐξήσω οὐσιαστικῶς τὴν τῇ Παιδείᾳ δοτέαν βοήθειαν, ἀλλά, τό γε νῦν ἔχον, 500 μόνον λίρας ἠδυνήθην νὰ εὕρω πρὸς τοῦτο.

## ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ.

Θὰ εὕρητε ὅτι προτείνεται πρόνοια σημαντικοῦ ποσοῦ πρὸς βοήθειαν τοῦ Γεωργικοῦ Τμήματος καὶ δὴ τοιούτου ποσοῦ, οἷον θέλει, ἐλπίζω, διευκολύνει τὸν Διευθυντὴ ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῶν σπουδαίων καθηκόντων, εἰς ἃ δραστηρίως καταγίνεται.

## ΔΑΣΟΝΟΜΕΙΟΝ.

Ὁλόκληρος ἡ δαπάνη τοῦ Δασονομικοῦ Τμήματος, ἧς μέγα μέρος ἐλαμβάνετο μέχρι τοῦδε ἐκ χωριστοῦ ταμείου, ὑποβληθήσεται νῦν τῷ ὑμετέρῳ ἐλέγχῳ.

## ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ.

Ἡ εἰς Δημόσια ἔργα προτεινομένη δαπάνη δὲν θὰ ᾖ, κατὰ τὸ ἐπὶ θύραις ἔτος, ἐπιδεικτικὴ μεγάλης τινὸς εὐρύνσεως ἕνεκα τοῦ ὑπὸρ τῆς ἀποβάθρας Λάρνακος διατιθεμένου μεγάλου ποσοῦ, θὰ συνομολογήσητε δ' ἐμοί, ἐλπίζω, ὅτι ἡ τοῦ τελευταίου ἔργου ἐπείγουσα ἀνάγκη εἶνε ἐπαρκὴς λόγος ὅπως ἄλλα ἐπείγοντα ἔργα ἀναβληθῶσι πρὸς τὸ παρὸν χάριν αὐτοῦ. Ἐὰν δ' ἡ Νῆσος εὐνοηθῇ διὰ καλῆς συγκομιδῆς καὶ ἐὰν τὰ προϋπολογιζόμενα ἔσοδα καὶ ἔξοδα, ἐπαληθευθῶσι, θὰ ἀπομείνῃ κατὰ τὸ τέλος τοῦ προσεχοῦς οἰκονομολογικοῦ ἔτους σμικρόν τι περίσσευμα, ὅπερ θὰ ἀποτελέσῃ, ἐλπίζω, τὸν πυρῆνα προσόδου, ἐφ' ἧς νὰ δύνηται νὰ στηριχθῇ ἡ πίστις τῆς χώρας καὶ ὅπερ θέλει χρησιμεύσει πρὸς ἀνακούφισιν τοῦ λαοῦ ἐν καιρῷ λιμοῦ ἢ δυστυχίας κατά τι μετὰ ταῦτα ἔτος.

## Η ΔΕΚΑΤΗ.—ΑΦΟΡΟΝ ΕΤΟΣ.

Τὸ σπουδαῖον ζήτημα τῆς καταργήσεως ἢ μετατροπῆς τῆς δεκάτης ἐπησχόλησε, συνῳδὰ τῇ ὑπ' ἐμοῦ τοῖς προκατόχοις ὑμῶν δοθείσῃ ὑποσχέσει, σοβαρῶς τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐγένετο πρόοδός τις ἐν τῷ σχηματισμῷ σχεδίου, δι' οὗ ἡ νῦν ἀπὸ τῆς δεκάτης λαμβανομένη φορολογία νὰ δύνηται νὰ μετατεθῇ εἰς ἄλλα κονδύλια. Ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα γέμει δυσκολιῶν καὶ, εἰ καὶ ἡ Κυβέρνησις συμμερίζεται τὴν ὑπὸ πολλῶν ἐντίμων μέλῶν ἐν τῷ τελευταίῳ Συμβουλίῳ ἐκφρασθεῖσαν ἐπιθυμίαν ἵνα ἡ γεωργικὴ τάξις ἀπαλλαγῇ, ὡς οἷόν τε, τῶν ἀχωρίστων ἀπὸ τῆς συλλογῆς τῆς δεκάτης ἐνοχλήσεων, ἀφ' ἑτέρου ὅμως δὲν δύναται νὰ συμφωνήσῃ ἵνα τὰ βάρη τοῦ ἀστικοῦ πληθυσμοῦ τῆς Νήσου αὐξηθῶσιν οὐσιωδῶς ὅπως αἱ χωρικαί, εἰς οὕς πολλὴ ἤδη παρεσχέθη ἀνακούφισις, ἀπαλλαγῶσιν ἔτι μᾶλλον τῆς γενικῆς φορολογίας τῆς Νήσου, ἧς δέον νὰ φέρωσι τὸ ἀνῆκον αὐτοῖς μερίδιον. Προσέτι δὲ δὲν φαίνεται ὅτι εἶνε εὐκταῖον, ἐν τῷ συμφέροντι αὐτῷ τοῦ λαοῦ, νὰ ὑποκατασταθῇ τῇ ἐν μιγάλῳ βαθμῳ, κατ' ἀναλογίαν τῶν μέσων τοῦ λαοῦ, κυμαινομένῃ δεκάτῃ φόρος τις πάγιος, τοιοῦτος, δηλονότι,, οἷος θὰ ἠδύνατο νὰ τεθῇ ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ λαοῦ.

Λέγω τῶν σκέψεων τούτων καὶ λαμβανομένου ἐπίσης ὑπ' ὄψιν τοῦ ὅτι σπουδαῖαι μεταβολαὶ ἐγένοντο προσφάτως ἐν τῇ γενικῇ φορολογίᾳ, ἐφανερῷ τῇ Κυβερνήσει ὅτι εἶνε πρέπον νὰ ἀναμείνωμεν τὰ ἀποτελέσματα τῶν μεταβολῶν τούτων, ν' ἀναβάλωμεν δὲ πρὸς τὸ παρὸν πᾶν περὶ καταργήσεως τῆς δεκάτης σχέδιον.

## ΟΧΙ ΠΟΛΛΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ

Δὲν ἔχω εὐρὺ νομοθεσίας πρόγραμμα νὰ θέσω ἐνώπιον ὑ-

μῶν. Τὸ σπουδαιότατον μέτρον εἶνε Νομοσχέδιον περὶ Ἐγγραφῆς καὶ Ἐκτιμήσεως τῶν κτημάτων, πραγματευόμενον ζήτημα μεγίστης πᾶσι τοῖς γαιοκτήμοσι τῆς Νήσου σπουδαιότητος.

Τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο εἶναι ἡ ἀπόρροια μέτρου, ὅπερ διετέλεσεν ἐνώπιον τοῦ τελευταίου Συμβουλίου καὶ ἐν ᾧ Εἰδική τις Ἐπιτροπεία οὔτε χρόνου οὔτε κόπου ἐφείσατο. Οἱ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ προκάτοχοι ἡμῶν ἐθεώρησαν ὅτι ἡ μεγάλη τοῦ ζητήματος σπουδαιότης ἐπέβαλλε τὴν ὑπὸ νέου Συμβουλίου μελέτην αὐτοῦ καὶ, τούτου ἕνεκα, τὸ Νομοσχέδιον ἀνεβλήθη μέχρι τῆς παρούσης Συνόδου. Τὸ Νομοσχέδιον μετεσχηματίσθη ὑπό τινας ἐπόψεις, λίαν δ' εἰλικρινῶς ἐλπίζω ὅτι αἱ ἀρχαὶ αὐτοῦ θέλουσι τύχει τῆς ἡμετέρας ἐγκρίσεως καὶ ὅτι, ὡς πρὸς τὰς λεπτομερείας αὐτοῦ, θὰ κατορθώσητε νὰ παραγάγητε νόμον, ὅστις νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν μεγάλην τοῦ λαοῦ ἀνάγκην καὶ νὰ ἐνέγκῃ τὸ ἀπὸ χρόνου μακροῦ ἀνιαρὸν τοῦτο ζήτημα τῆς τῶν Γαιῶν ἐγγραφῆς εἰς εὐάρεστον πέρας.

## ΔΗΜΑΡΧΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ.

Ἐνώπιον ὑμῶν τεθήσεται σπουδαῖον Νομοσχέδιον πρὸς τροποποίησιν τοῦ ὡς πρὸς τὰ Δημαρχεῖα ὑπάρχοντος Νόμου. Ἀποβλέπει εἰς τὴν διόρθωσιν ἀνωμαλιῶν τινων ἐν τῷ παρόντι Δημοτικῷ συστήματι καὶ εἶνε ἡ ἀπόρροια παραστάσεων, γενομένων ἐν τῷ Συμβουλίῳ τούτῳ ὑπὸ τῶν ὑμετέρων προκατόχων.

Καὶ ἄλλα μέτρα ἥσσονος πιθανὸν σπουδαιότητος προητοιμάσθησαν ὅπως τεθῶσι ὑπὸ τὴν ὑμετέραν σκέψιν, ἄλλα δὲ πάλιν ἐνδεχόμενον, ἴσως, νὰ εἰσαχθῶσι προτοῦ τῆς Συνόδου.

## ΜΕΤΑΔΟΤΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ.

Ἀναφορικῶς δὲ πρὸς τὴν Νομοθεσίαν τῆς τελευταίας συνόδου εἶνε καθῆκόν μου νὰ πληροφορήσω τὸ ὑμέτερον Ἔντιμον Συμβούλιον ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μεγαλειότητος δὲν ἐνέκρινε τὴν ὑπ' ἐμοῦ ἐπικύρωσιν τοῦ «Περὶ Προλήψεως Κολλητικῶν Νοσημάτων» Νόμου. Τὸ περὶ τούτου ἐπίσημον γράμμα τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἀποικιῶν τεθήσεται ἐν καιρῷ τῷ δέοντι ἐνώπιον ὑμῶν.

## ΕΠΙΘΥΜΗΤΗ ΑΡΜΟΝΙΑ.

Ἐν τῇ μελέτῃ τῶν ζητημάτων τούτων, ἃ ἐμνημόνευσα ὑμῖν, Κύριοι, καὶ παντὸς ἄλλου, ὅπερ θὰ εἰσήγετο ἐν τῷ Συμβουλίῳ κατὰ τὴν ἐπὶ θύραις Σύνοδον, πέποιθα ἐπὶ τὴν ὑμετέραν ἀρωγὴν καὶ σύμπραξιν.

Εἶνε ὁ μέγας πόθος τῆς Κυβερνήσεως νὰ ἐργάζηται ἐν ὑπερτάτῃ ἁρμονίᾳ μετὰ τῶν αἱρετῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ καὶ εὐελπιστῶ ὅτι ἡ κατὰ τὰς προηγηθείσας τελευταίας δύο Συνόδους τοσοῦτον εὐτυχῶς ἐπικρατήσασα σύμπνοια θὰ ἐξακολουθήσῃ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς χώρας καὶ ἐπ' εὐτυχίᾳ τοῦ λαοῦ. Ἡ ὕπαρξις διχογνωμιῶν εἶνε ἀναπόφευκτος ἀλλὰ τῇ Κυβερνήσει ἔσται πάντοτε εὐπρόσδεκτος ἡ ὑγιὴς ἐπίλυσις, ἣν ἡ πεῖρα τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ ποιεῖ αὐτοὺς ἱκανοὺς νὰ ἐκφέρωσιν ἐπὶ τῆς τῶν δημοσίων πραγμάτων διευθύνσεως.

Εὐχόμενος ἵνα ἡ Θεία Πρόνοια καθοδηγῇ καὶ διευθύνῃ, κατὰ τὴν ἐπὶ θύραις σύνοδον, τὰ ὑμέτερά τε καὶ τὰ ἐμὰ διαβούλια, κηρύσσω, νῦν, ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως Ἐδουάρδου τοῦ Ζ', τὴν ὁριστικὴν ἔναρξιν τῆς Συνόδου ταύτης.

## Κομανδαρίαι.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΩ ὅτι εἰς Σκάλαν, ἐν τῇ οἰκίᾳ Σπύρου Φωτσίου, ἔχω Κομανδαρίας ἐκλεκτὰς, 2—8 ΕΤΩΝ. Οἱ ἐπιθυμοῦντες ν' ἀγοράσωσιν ἄς ἀπευθυνθῶσι πρὸς τὸν ἐν Λάρνακι κ. Γεώργιον Χριστοδουλίδην, συνοικία Χρυσοπολιτίσσης.

Ἡ πώλησις γίνεται ἀπὸ μιᾶς μέχρι πεντακοσίων κουζῶν.

**Κ. Χ. Τριγγίδης.** (χωρίον Πέρα.)

Ὁ «ΚΥΠΡΙΟΣ» ἐκδίδεται ἐκ τοῦ γραφείου αὐτοῦ ἐν τῇ Στοᾷ Φανερωμένης ἐν Λευκωσίᾳ. Οἱ ὅροι τῶν συνδρομῶν ἔχουσιν ὡς ἑξῆς:

Διὰ τὰς πόλεις τῆς Κύπρου, ἐτησία 12 σελ. Διὰ τὰ χωρία σελ. 10, διὰ τοὺς Διδασκάλους καὶ τοὺς ἀστυφύλακας σελ 8. Ἀγγελίαι διὰ μίαν φορὰν πρὸς 2 γρ. τὴν γραμμήν. Κυβερνητικαὶ ἀγγελίαι γρ. 2 1)4 ἡ γραμμή. Διὰ διατριβὰς ἰδιαιτέρας συμφωνία: Ἐξαστη ἐτησία συνδρομὴ περιλαμβάνει 52 ἀριθμούς.

Διευθυντὴς ὑπεύθυνος Κ. ΦΥΛΑΚΤΟΥ.

## ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΝ

Τὰ πάντα εἰς τὸν σιδηρόδρομόν μας εὑρίσκονται πλέον ἐν πλήρει τάξει.

Ὁ σταθμὸς Λευκωσίας ἀπεφασίσθη νὰ γίνῃ διπλάσιος ἢ ὅσος τώρα, μετὰ δευτέρου πατώματος, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ εἶνε τὰ γραφεῖα τοῦ Διευθυντοῦ τῆς κινήσεως. Ἐπίσης καὶ μία μικρὰ ἀποθήκη. Θὰ κατασκευασθῇ καὶ περίπτερον ἀναμονῆς ἐπιβατῶν. Ἐνώπιον δὲ τοῦ σταθμοῦ θὰ τεθῇ μέγα ὡρολόγιον. Αἱ ἐργασίαι διὰ πάντα ταῦτα ἀρχίζουν μετά τινας ἡμέρας.

Διὰ τοὺς σταθμάρχας καὶ ὁδηγοὺς ἐγένετο προμήθεια ἐξ Ἀγγλίας πιλικίων πολὺ κομψῶν καὶ κουμπιῶν ἵνα ἀναγνωρίζωνται. Τὰ φορεῖσι δὲ ἀπό τινων ἡμερῶν.

Ἐγένετο παραγγελία νέων βαγονιῶν, ἐπιβατῶν καὶ ἐμπορευμάτων, καὶ ἀτμαμαξῶν. Πάντα ἔρχονται τὸν προσεχῆ Ἀπρίλιον.

Ἐκ Μόρφου γίνεται μεγάλη ἀποστολὴ καρπῶν διὰ τοῦ σιδ, οἱ δὲ γεωργοὶ τῶν μερῶν ἐκείνων ἕνεκα τῆς σιδηροδρομικῆς εὐκολίας θὰ καλλιεργήσουν ἐφέτος πολὺ περισσότερα καρπούζια διὰ τὴν Αἴγυπτον.

Τὴν π. ἑβδομάδα τὸ αἰγυπτιακὸν ἀτμόπλοιον ἐξεφόρτωσεν εἰς Ἀμμόχωστον περὶ τὰς 30,000 ὀκάδας σίτου ἐκ Συρίας διὰ τοὺς ἀρτοποιοὺς Λευκωσίας. Ἡ μεταφορὰ εἰς Λευκωσίαν ἐγένετο ἐντὸς δύο ἡμερῶν διὰ τοῦ σιδ.

Μετὰ τὸν Ἀπρίλιον θὰ μεταβληθῇ τὸ σήμερον ἰσχύον δρομολόγιον τοῦ σιδ.

## ΠΩΣ ΔΕΙ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΚΛΑΣΣΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Theodor Fuchs.

(Ἐκ τοῦ «Νέου Ἐλευθέρου Τύπου» τῆς Βιέννης.)

Ἀλλ' οὔπω εἰς τὸ πέρας ἀφικόμην. Ἡ γεωλογία καὶ ἱστορία τοῦ πολιτισμοῦ ἀποτελοῦσι τὸ κερύφωμα τῆς διδασκαλίας τῶν φυσικῶν καὶ ἱστορικῶν ἐπιστημῶν, ἀλλ' οὔπω περιλαμβάνουσι τὸ ὕψιστον σημεῖον τῆς παιδεύσεως καὶ μορφώσεως, ὡς τοῦτο εὑρίσκεται ἐν τῷ πνεύματι τῆς κλασσικῆς ἀρχαιότητος. Καὶ ἐδήλωσα ἀρχόμενος ὅτι ἡ θεμελιώδης ἔννοια τῆς κλασσικῆς παιδεύσεως εἶνε τὸ παρασκευάζειν τοὺς νέους εἰς τὸν βίον ἐκεῖνον, ἐν ᾧ ποτε οὗτοι κέκληνται νὰ δρῶσιν. Ἀλλ' ἂν τις μέλλῃ νὰ παρασκευασθῇ εἰς τὸν βίον, τότε ὀφείλει πρὸ πάντων πραγμάτων τοῦτον τὸν βίον νὰ γινώσκῃ.

Ο ΣΗΜΕΡΙΝΟΣ ΒΙΟΣ.

Οὕτω λοιπὸν καὶ ἡ ἡμετέρα νεότης ὀφείλει νὰ μανθάνῃ τὸν βίον οὐχὶ τῆς ἀρχαιότητος μόνον ἀλλὰ καὶ τὸν τοῦ παρόντος, ἐν ᾧ μέλλει νὰ δράσῃ. Ὀφείλει νὰ μάθῃ τὸν πολιτικὸν καὶ κοινωνικὸν βίον τοῦ παρόντος ἐν ταῖς παντοίαις αὐτοῦ ἐργασίαις καὶ τῷ δικαίῳ, νὰ μάθῃ δηλαδὴ τὰς δυνάμεις αἵτινες δρῶσιν ἐν τῇ κοινωνίᾳ καὶ τῷ πολιτικῷ ὀργανισμῷ. Ὁ νέος ὁ καταλείπων τὸ γυμνάσιον πρέπει νὰ ἔχῃ σαφεῖς θεωρείας περὶ τῆς οὐσίας καὶ τῆς ἀξίας τῶν φυσικῶν προϊόντων, τῆς βιομηχανίας καὶ τοῦ ἐμπορίου καὶ τῶν ἀμοιβαίων αὐτῶν σχέσεων. Πρέπει νὰ ἔχῃ σαφῆ θεωρίαν τῆς οὐσίας καὶ τῆς ἀξίας τοῦ χρήματος, τοῦ δανεισμοῦ, τοῦ ἑταιρισμοῦ καὶ τοῦ κεφαλαίου.

Ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς δυνάμεως καὶ ἀξίας τῆς ἐργασίας δέον νὰ ἔχῃ σαφῆ ἔννοιαν. Δέον νὰ γινώσκῃ τὰς τοῦ δικαίου σχέσεις τὰς ἐν τῇ πολιτείᾳ καὶ τῇ κοινωνίᾳ κρατούσας, δέον νὰ γνωρίζῃ καὶ γινώσκῃ τὰ ἴδια αὐτοῦ δίκαια καὶ πῶς ὀφείλει νὰ ὑποστηρίζῃ αὐτὰ ἀνάγκης οὔσης. Δέον ὡσαύτως νὰ γινώσκῃ τὰς ἠθικὰς δυνάμεις, αἵτινες τὴν βάσιν τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας ποιοῦσι, καὶ νὰ εὕρῃ τίνα καθήκοντα διδάσκουσιν καὶ να τελῶνται ἀπαιτοῦσιν.

Ἐὰν ἀνθρωπιστικόν τι γυμνάσιον μέλλῃ νὰ πληροῖ τὸν ἑαυτοῦ σκοπὸν καὶ ἂν μέλλῃ νὰ παρασκευάζῃ ἀληθῶς τὴν νεοτητα εἰς τὸν δημόσιον βίον, ὀφείλει: νὰ παραλάβῃ εἰς τὸ πρόγραμμα αὐτοῦ τοιαῦτά τινα μαθήματα περὶ τῶν βάσεων τῆς πολιτείας καὶ τῆς κοινωνίας, ὀφείλει δὲ νὰ πράξῃ τοῦτο ἀπαραιτήτως καὶ ἂν ἕνεκα τούτου δεήσῃ νὰ μηκυνθῇ ὁ σχολικὸς χρόνος.

(ἀκολουθεῖ.)

(Μετάφρασις.) **Χρεστοφόρος Ν. Δρακοντίδης.**

Ἐνοικιάζεται ἀντὶ 42 λιρῶν ἐτησίως ἡ ἐξοχικὴ οἰκία τοῦ κ. Ἀχιλλέως Χριστοφίδου, κειμένη πρὸς ἀνατολὰς τῶν ἁγίων Ὁμολογητῶν ἐν ᾗ κατοικεῖ ὁ κ. Μπέβαν Πληροφορίαι παρὰ τῷ ἰδιοκτήτῃ.